

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de sociaal-economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Antwerpen**

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
14 juni 2016	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(004727)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed
4	

De bacheloropleiding valt onder de Faculteiten Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) en Sociale Wetenschappen (FSW), die samen het interfacultair bachelorprogramma sociaal-economische wetenschappen (SEW) aanbieden. De Faculteit FSW heeft drie departementen en de Faculteit TEW zeven. Beide Faculteiten hebben ook eigen onderwijscommissies (OWC's). Door het interfacultaire karakter van de opleiding SEW heeft de Gemengde Onderwijscommissie (GOC-SEW) de adviserende en operationele verantwoordelijkheid voor de organisatie van de bachelor- en masteropleidingen SEW.

De bacheloropleiding Sociaal-Economische Wetenschappen (SEW) wil individuen vormen die maatschappelijke fenomenen kritisch kunnen beschrijven en onderzoeken vanuit een sociaal-economische benadering. De opleiding verschaft studenten kennis en inzicht in discipline- en vakspecifieke basisbegrippen, theorieën en onderzoeksthema's en daagt studenten uit om te komen tot integratie tussen de onderscheiden disciplines. De invulling van de opleidingspecifieke leerresultaten gebeurt vanuit de onderwijsvisie van de UAntwerpen op basis van kerncompetenties. De commissie waardeert de ambitie om een solide multidisciplinaire opleiding aan te bieden en beschouwt deze interessante profilering als een ambitieuze doelstelling.

De commissie stelt vast dat de beoogde opleidingspecifieke leerresultaten passen binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk. Ook de link met de domeinspecifieke leerresultaten is aan de maat. De commissie meent wel dat er, met behoud van een kwantitatieve focus, meer aandacht kan uitgaan naar kwalitatieve onderzoeksmethoden in de doelstellingen. De beoogde opleidingspecifieke leerresultaten sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en vanuit het vakgebied worden gesteld. De commissie beschouwt de bacheloropleiding als een opleiding met veel potentieel, mede aangezien er vanuit het beroepenveld een duidelijke nood bestaat aan mensen met zowel een sociologische als een economische achtergrond. Wel kan er naar toekomstige

Pagina 2 van 8 verbetering toe een sterker internationaal accent gegeven worden dan tot nu toe het geval is.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende

Naast een verplichte vaste kern kiezen bachelorstudenten uit een lijst van opleidingsonderdelen binnen afgebakende studiedomeinen. Het bachelorprogramma is opgebouwd uit vijf bouwstenen: (1) kerndisciplines, (2) sociaal-economische analyse en integratieopdracht, (3) methodologische vorming, (4) vormende en verbredende disciplines, en (5) vrije keuze. Alle studenten volgen ook de verplichte opleidingsonderdelen Bachelorproef partim I: Seminarie Economisch beleid en Bachelorproef partim II: Seminarie Topics van sociaal en economisch beleid. Verder volgen de studenten in het eerste bachelorjaar verplicht het opleidingsonderdeel Wiskundige methoden en technieken, alsook statistiek. Ze hebben daarbij de keuze om het volledige statistiektraject te volgen binnen de Faculteit FSW dan wel binnen de Faculteit TEW. Er zijn zes vormende en verbredende disciplines: geschiedenis, recht, filosofie en ethiek, antropologie en psychologie, levensbeschouwing en vreemde talen. Binnen het domein vreemde talen nemen studenten twee vreemde talen op, die ze gedurende twee academiejaren volgen (Frans, Engels, Duits of Spaans). Ten slotte is er een vrije keuzeruimte van 15 studiepunten uit een vastgelegde lijst van keuzeopleidingsonderdelen of opleidingsonderdelen uit de bovenstaande domeinen. De commissie waardeert het feit dat de breedte van de opleidingen niet ten koste gaat van de nodige diepgang.

De commissie meent dat het nodige ondernomen moet worden om bij de studenten tot een snellere identificatie met sociaal-economische wetenschappen te komen. Een vroegere confrontatie met meer sociaal-economische elementen in het programma, zal hiertoe nagestreefd moeten worden. De intentie om een opleiding sociaal-economische wetenschappen met een sterke focus op beleid aan te bieden, verdient veel waardering. Deze ambities kunnen echter nog meer beklemtoond worden in het programma, ook met het oog op een vroegere integratie van sociologische en sociaal-economische elementen.

De commissie meent dat de competentiegerichtheid van het bachelorprogramma bevorderd moet worden. Er kan nog meer gedaan worden om de klemtoon op kennisgerichtheid in evenwicht te brengen met andere elementen. In het licht van de competentiegerichte formulering van de doelstellingen moet het gebruik van meer interactieve werkvormen volgens de commissie versterkt worden. De commissie begrijpt echter dat het feit dat de opleiding grotendeels aangewezen is op toegeleverd onderwijs in deze context een belemmerende factor vormt. Over de bachelorproef is de commissie positief. Ze vraagt wel om meer zichtbaar te maken dat er ook voor kwalitatieve methoden geopteerd kan worden, vooral voor de studenten die in hun masterproef een kwalitatieve aanpak ambiëren.

Er is voldoende personeel om de opleiding op een kwalitatieve manier te ondersteunen. Ook de onderwijskundige en didactische kwaliteiten in het personeelsteam zijn op orde. Uit de publicaties leert de commissie dat het onderwijs wordt verschaft door docenten met ruime internationale onderzoekservaring. Wat betreft de vakinhoudelijke deskundigheid bestaat er een zeker spanningsveld tussen sociologie en toegepaste economische wetenschappen. De commissie ziet een nood aan docenten die werkelijk als sociaal-economisch wetenschapper opgeleid zijn, in plaats van in één van beide subdisciplines.

Pagina 3 van 8 De aanwezige voorzieningen inzake begeleiding zijn adequaat. Er bestaat echter een probleem inzake de wijze waarop relevante informatie gecommuniceerd wordt met de studenten. De interfacultaire organisatie van de opleiding lijkt aanleiding te geven tot een complexe situatie wat betreft informatievoorziening, communicatie en organisatie. De recente schaalvergroting van de opleiding zou nu aanleiding moeten geven tot nieuwe eisen op vlak van ondersteuning van studenten. De commissie meent dat de regie op het programma opgevoerd moet worden, waarbij studenten ook meer gewezen worden op de gevolgen van hun keuzes voor hun toekomstige tewerkstelling.

De commissie is tevreden over de eigen kwaliteitszorgcyclus van de opleiding. De actieve studentenvereniging verdient een woord van lof.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed

De betrouwbaarheid en validiteit van de toetsing is gegarandeerd. Ook de transparantie van de toetsing stemt de commissie tevreden. Wel bestaat er een probleem inzake de organisatie van de toetsing, die voor studenten wat onoverzichtelijk is. Zo geven de studenten aan dat de planning van de examens en de communicatie daarover stroef verloopt. De schaalvergroting en de interfacultaire organisatie impliceert een grotere verantwoordelijkheid van de opleiding om alles overzichtelijk te houden voor de studenten. De commissie waardeert de toereikende variatie in toetsvormen. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige mix van formatieve toetsing en summatieve toetsing. Ook staat zij positief tegenover de evaluatie van de bachelorproef. De commissie meent echter dat de organisatie van de toetsing aan een verbeterslag toe is. De huidige organisatie is voor studenten wat onoverzichtelijk.

De bachelorproef geeft blijk van een adequaat eindniveau, waardoor de doorstroom naar de masteropleiding vlot verloopt. De commissie respecteert de keuze van de opleidingsverantwoordelijken om een zware kwantitatieve nadruk te leggen binnen de bachelorproef. Wel ervaren de studenten die voor een kwalitatieve aanpak willen opteren in het kader van de masterproef een zekere lacune in voorkennis.

De meerderheid van de studenten die een bachelordiploma behalen doet dit binnen het tijdvak van drie jaar. Tot het academiejaar 2010–2011 zien we een daling in het aandeel studenten die in (minder dan) 3 jaar hun diploma halen. Daarna verbeteren de cijfers: in het academiejaar 2012–2013 behaalde een meerderheid van de studenten hun diploma in 3 jaar of minder. De belangrijkste vaststelling is dat er een grote uitval is na de eerste bachelorfase. De commissie beschouwt de rendements- en drop-out-cijfers echter als aanvaardbaar.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor of Science in de sociaal-economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de sociaal-economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor of Science in de sociaal-economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) georganiseerd door de Universiteit Antwerpen. De opleiding wordt aangeboden te Antwerpen zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is goed.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 14 juni 2016

De NVAO
Voor deze:

Ann Verreth
(vicevoorzitter)

---

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 13 mei 2016 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel opleiding	Goed

Bijlage 2 Basisgegevens

Naam instelling	Universiteit Antwerpen
Adres instelling	Rector A. Verschoren Middelheimlaan 1 2020 Antwerpen
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen (AUHA)
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor of Science in de sociaal-economische wetenschappen
Niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Antwerpen
Studieomvang (in studiepunten)	180 ECTS
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015-2016
(Delen van) studiegebied(en)	Economische en toegepaste economische wetenschappen Politieke en sociale wetenschappen
ISCED benaming van het studiegebied	03 Social sciences, journalism and information 0388 Interdisciplinary programmes and qualifications involving Social sciences, journalism and information

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De bachelor kent de belangrijkste basisbegrippen en theorieën binnen de disciplines van sociologie en economie en kan deze duiden vanuit een wetenschappelijk multidisciplinair perspectief.
2. De bachelor heeft kennis van institutionele raamwerken en maatschappelijke structuren.
3. De bachelor heeft een basiskennis van aanpalende menswetenschappelijke disciplines.
4. De bachelor kan concepten en inzichten uit de economie en sociologie vergelijken, integreren en synthetiseren vanuit een interdisciplinair perspectief.
5. De bachelor is in staat om de wetenschappelijke kennis, in het bijzonder van economie en sociologie, te verwerken in een beleidsgerichte context.
6. De bachelor kan adequate onderzoeksmethoden en technieken toepassen om beleidsvraagstukken te analyseren.
7. De bachelor kan op basis van zijn methodologische vorming wetenschappelijk of beleidsgericht onderzoek begrijpen en onder begeleiding zelf onderzoek uitvoeren.
8. De bachelor beschikt over een aantal belangrijke academische vaardigheden zoals logisch redeneren, analytisch denken, argumenteren, het kritisch kunnen omgaan met een veelheid aan traditionele en moderne (inter)nationale bronnen.
9. De bachelor beschikt over vaardigheden om zowel schriftelijk als mondeling te kunnen communiceren over (bedrijfs)economische en maatschappelijk relevante onderwerpen.
10. De bachelor beschikt over de nodige vaardigheden om vlot met anderen te kunnen samenwerken.
11. De bachelor stelt zich open en tolerant op ten opzichte van verscheidene overtuigingen en beschikt over een maatschappelijk en ethisch verantwoordelijkheidsbesef.

Datum validatie: 8 september 2014

Voorzitter:

- Prof. em. dr. Jules L. Peschar, emeritus hoogleraar onderwijssociologie, basiseenheid Sociologie, Rijksuniversiteit Groningen, Nederland, Adviseur op het terrein van sociaalwetenschappelijk en onderwijskundig onderzoek (KNIRPZ);

Leden:

- Prof. dr. Jeroen Winkels (domeindeskundige), Directeur ITS, Radboud Universiteit Nijmegen, Vice-voorzitter van het College van Bestuur, Radboud Universiteit Nijmegen, Nederland.
- Prof. dr. Marc Vermeulen (domeindeskundige), hoogleraar sociologie, Tilburg University en aan Open Universiteit Nederland, academic director van de leergang Strategy, Innovation and Governance voor topbestuurders in het publieke domein.
- Prof. em. dr. Mart-Jan de Jong (domeindeskundige), emeritus hoogleraar sociologie, Roosevelt Academy University College, Nederland
- Prof. dr. Adam (Eddy) Szirmai (domeindeskundige), professor of Development Economics, Maastricht Graduate School of Governance, Maastricht University, Fellow UNU-MERIT
- Mevr. Liesbeth Maene (student-lid), studente Bachelor in de Politieke Wetenschappen en Sociologie, Katholieke Universiteit Leuven
- Mevr. Chana De Wilde (student-lid), studente Master of Science in de Sociologie, Universiteit Gent

De commissie werd ondersteund door Jasper Stockmans, projectbegeleider en secretaris.